

Jiří Paroubek: Poučný rozhovor s K. Schwarzebergem. Velká změna v názorech na Rusko. To se fialové pětidemolici nebude líbit

- CZ24 News | 5. srpna 2023

ČESKO: Sobotní rozhovor K. Schwarzeberga v LN (15.7.) byl v mnoha směrech poučný. Byl ukázkou uvažování spíše toho umírněného, nežli militantního uvažování establishmentu v Evropské unii.

Schwarzenberg se oproti rozhovorům, které poskytoval ještě před několika měsíci, vyjadřuje přeci jen poněkud obezřetněji. Rusko už pro něj není takovým žalářem národů, ze kterého je potřeba tyto národy osvobodit, aby se zbavily ruského kolonialismu. Takovou myšlenku už v jeho rozhovoru nenajdete. Realistickým pohledem je v jeho rozhovoru jedna zásadní věc. A to je, když říká, že se musí jednat, pokud by se s Ruskem jednalo o míru na Ukrajině, protože si prostě „...nemůžete vybírat partnery“. A jednat je tedy nutné i s těmi, kdo jsou pohnáni před Mezinárodní soudní tribunál v Haagu, neboť je třeba se „...podřídít požadavku úkolu“. Jinak ovšem pragmatismus, který vyžaduje dnešní doba a zejména řešení konfliktu Rusko – Západ, respektive Rusko – Ukrajina, v Schwarzenbergově pohledu chybí. Sice na jednu stranu říká, že „...představu úplného vítězství tam nevidím (míní tím obě strany)“ a pokud jde o podmínky, za nichž by se mírové uspořádání mělo dohodnout, tak k těm se prý „...vyjadřovat nehodlá“.

Vskutku originální je myšlenka, že „...nejlepší by bylo, kdyby Ukrajina získala všechno včetně Krymu“ a v té souvislosti říká, že by bylo fajn „...kdyby Rusko ustoupilo ze všech okupovaných území, (pak) by to byla jasná porážka bez kapitulace“. Jak jen to ale zařídit? Prostě chiméra za chimérou.

To by pochopitelně bylo řešení pro západní politiky značky ideál. Ale s výjimkou míru v Brestu Litevském (tehdy ovšem po těžkých válečných porážkách a vyčerpání Ruska) se nikdy takové zhroucení Ruska neuskutečnilo. Proč by se mělo uskutečnit nyní? A proč by nějaký vládce Ruska, ať by to byl Putin nebo kdokoliv jiný, takovou porážku bez výstřelu, dopustil. Na jiném místě sám Schwarzenberg připouští, že by to znamenalo v zásadě zhroucení takového režimu, ale přece jde o to, jak říká, „...dosáhnout takových podmínek uvnitř Ruska, aby ten režim musel odstoupit“. Další zbožné přání.

Zažili jsme už jedenáct rund sankcí vůči Rusku a Rusko, možná s jistými problémy (a která země včetně USA a Česka je dnes nemá?), si v zásadě udržuje rozpočtovou stabilitu, vysoké přebytky v zahraničním obchodě, pozitivní platební bilanci i relativně pevnou měnu. A co zvláště zajímá ruské obyvatelstvo, je, že míra inflace je podstatně nižší nežli je momentálně v zemích Evropské unie. Ruský trh netrpí ani zásadními nedostatky a je hodně daleko od svého kolapsu. Prostě po roce a půl války je na místě klást si otázku, zda je možné porazit zemi, která má k dispozici veškeré možné nerostné bohatství, obyvatelstvo se zvláštní mentalitou, uvyklé v případě potřeby strádat v národním zájmu, který mu definují jeho lídři. Problém většiny současných politických elit Evropy je v tom, že se nedokáží dívat realisticky na rozložení sil ve východní Evropě. A je také otázka, do jaké míry se ještě vyplatí strašit Ruskem. Rusko, podle Schwarzenberga, pokud získá třetinu Ukrajiny, pak bude chtít získat časem polovinu a pak Ukrajinu celou...

Já si kladu otázku, k čemu by to Rusku bylo? Z Ukrajinců na střední a zejména západní Ukrajině Rusy nenadělá. Ale milionů Rusů na východní a jižní Ukrajině a Krymu se Rusko vzdát nechce a asi ani nemůže. To by znamenalo skutečný rozvrat Ruska. V podstatě miliony Rusů na východní Ukrajině, pokud by Rusko, jak si přeje Schwarzenberg ve svém ideálním řešení, vyklidilo tato území

(včetně Krymu) by se dostalo pod vládu v Kyjevě, která už má své jasné představy o tom, jak řešit kolaboranty, ale také jak se vypořádat s ruským jazykem. Nedávno se prezident Zelenský pochlubil, že na Ukrajině se už rusky nemluví. To znamená, že pro miliony Rusů by se život stal obtížnější, neboť ukrajinské úřady zřejmě fungují už jen v ukrajinštině.

Souhlasím s K. Schwarzenbergem, že o podobě budoucího uspořádání na Ukrajině se rozhodne na bojišti. Tam to ovšem na zhroucení ruské obrany vůbec nevypadá. Někde sice pár čtverečních kilometrů území ztrácí, ale jinde je zase získává. Konec konců i seriózní západní tisk (The New York Times), píše o tom, kterak Ukrajinci museli přehodnotit strategii své ofenzivy, s ohledem na velké ztráty západní techniky v prvních dnech útoku.

A ještě k otázce kazetové munice. Ocenil jsem K. Schwarzenberga, když, jako jeden z mála u nás, odsoudil dodávky kazetové munice z USA na Ukrajinu. V sobotním rozhovoru už toto své zásadní stanovisko ovšem relativizuje, neboť prý Rusové užívají kazetovou municí rovněž. No, prezident Putin se teď vyjádřil, že pokud bude nasazena kazetová munice na ukrajinské straně, Rusové prý mají dostatečné zásoby této munice a použijí ji rovněž. Řešit subtilní otázky, kdo použil tuto municí první, nemá v tuto chvíli velký smysl. Ideální bude, nepoužije-li ji žádná strana.

Schwarzenberg si uvědomuje, ale neříká to nahlas, že vlastně jedinou možností, jak dosáhnout předválečných hranic Ukrajiny z roku 2014, tedy včetně Krymu, je „velká porážka“ Ruska. A přirovnává to k tomu, jak bylo v roce 1945 Německo „...důkladně poraženo“. Samozřejmě je možné se opájet nejrozumnějšími možnostmi. Potenciálem západoevropského a amerického průmyslu, finančními možnostmi Západu, který podle všeho už měl zacvičit s Ruskem dávno. Vzpomínám, že už po pár týdnech od zahájení ruské invaze na Ukrajinu, se dychtiví redaktoři ČT ptali „odborníků“, kdy že tedy to Rusko po uvalených sankcích a tak vůbec, zkolabuje. Rusko nezkolabovalo a je potřeba vidět, že do ukrajinského konfliktu zdaleka nenasadilo všechny možné síly, které má k dispozici.

Zdá se, že poté, co se Rusům nepovedl původní záměr, který vycházel z jejich chybné analýzy, že ukrajinská vláda je slabá a zhrouť se, se Rusko soustředilo na získání a udržení území na jihu a východě Ukrajiny s převážně ruským obyvatelstvem. S ohledem na svůj jistě robustní válečný potenciál, ale omezené možnosti finanční i technické, Rusko zájem na zisku podstatně větších území na Ukrajině nejspíš nemá. Konec konců válečný potenciál Západu a Ruska je nesrovnatelný. Jen Spojené státy vynakládají na zbrojení každý rok desetinásobek toho, co Rusko. A ostatní země NATO v souhrnu nejméně troj- až čtyřnásobek.

V zájmu Evropy je jistě dosažení míru, který by umožnil řešit řadu nyní eskalujících problémů. V naší zemi zaznamenáváme za poslední dva roky hluboký pokles životní úrovně lidí, což je dáno vysokou inflací a poklesem reálných mezd a důchodů. Zdá se, jako by se dopady sankcí, zaměřených proti Rusku, obrátily do značné míry - i když nestejnou měrou - vůči obyvatelstvu všech zemí Evropské unie.

AUTOR: Jiří Paroubek

[ZDORJ](#)